

Kings

Tersánszky J. Jenő

AZ ÖRÖKÉLETŰ VIRÁGOK

gyszer volt, hol nem volt egy hegyi patak. Édesapja, az aranytaréjos felhő, meg édesanyja, a rengeteg erdő igazán büszke lehetett rá, milyen kedves, virgonc, vidám, örökké szökdellő, örökké locsogó jószág volt ez a hegyipatak. Tiszta, üde vizében, mint a tükörben megnézhatték magukat az őzikék, ha szomszárjukat csillapítani jöttek a partjára. Az erdő sok madara is a patak habjából ivott üdítőül, ha torkuk kiszáradt a gyönyörű éneklésben.

Amde a patak legkedvesebb, leghívebb barátai az erdőnek virágai voltak. Ott virultak, ott híveskedtek legszebben a patak partján. Édesen szisszentek, mint a szemérmes kislányok, ha a patak hullámai ki-kicsaptak tarka ruhájukra. Aztán kacéran hajladoztak, ha a patak ingerkedve locsogott hozzájuk tovaszaladtában.

Mert hát a patak szalad-szalad-szalad. Soha meg nem pihen. Míg a parti virágok nem mozdulhatnak helyükből.

És ez volt az, ami fölött az ugra-bugra patak módot lelt rá kötődni, csúfondároskodni, édes pajtásaival, a parti virágokkal:

— Kitty-kotty, kitty-kotty! Gyertek velem! Miért nem jösztek, ha szerettek? — incselkedett a patak. Míg a virágok szomorúk, sóhajtozva selypítettek utána:

— Ó, ó! mennénk, de nem tudunk! Inkább maradj te is velünk!

A bírók csevegései és más mesék
- Móra 1957

— Veletek én nem maradok! Mert tudom, elhervadtok! — kotyogta vissza a patak. — Ma még csinos a ruhátok! Holnapra száradtan zörög! Ezt várjam meg mellettetek?

— Ó, hát ha elhervadunk is! — suttogták vissza a virágok. — Majd újra kifeslünk szépnek! Ne légy olyan követelő!

— De bizony én ilyen vagyok! — fröccsent vissza nagy kérkedően a patak az utána bánkódó virágoknak. — Kitty-kotty, tovariamodom! Csodahelyre érek majd én! Ott nem hervad a virág. Szirma mindig üde, hímes! Maradjatok magatoknak!

Nos, a patak futotta tovább, édesanyjának, a szelíd erdőnek ölén kiszabott útját. Mígnem egyszer egy borzalmas szakadék széléhez ért. Bezzeg ekkor már szívesen hajlott volna a patak a virágok kérlelő szavára. De már nem volt visszatérés!

A szakadék sötétlő mélyébe zuhant a szerencsétlen patak. Éles sziklák hasogatták szét leestében és jajgatásától visszhangzott a bérc. Aztán egy része a szakadék legmélyén izzé-porrá zúzódva, fehér páraaként gomolygott fel a szakadék nyirkos, dohos levegőjébe.

Na de hát a szakadék fenekén sem lelt nyugvást a patak. Egy helyütt ocsmány barlangnyílás tátongott előtte. Ebbe kellett belezuhognia.

A barlang pedig nem volt más, mint a csúf Bányarém tanyája. A barlang szájában hallotta a patak, amint a denevérek cincognak. Sziklás, sivár, virágtalan, füvetlen, nyiroktól síkos partján undok sárga-fekete szalamandereket látott csúszkálni. Brrr!

Úgy undorodott, úgy zokogott szegény, napfényhez, madárdalhoz, erdőzúgáshoz, virágsusogáshoz szokott patak, ott a bérnek szörnyűséges, vaksi gyomrában, ahogy tovavergődött.

Hát egyszerre csak töpörödött, hosszú, penésztől zöldes szakállú öreget vesz észre a patak útjában. Mégpedig annak a mécesnek a világánál, ami az öreg övében lógott. Mondjam-e, hogy ez a penészes szakállú öreg volt a Bányarém?

— Ejnye, ebfattyá! Mit vinnyogsz, nyavalyogsz itt a birodalmamban annyira, hogy a fülem sérti? — kérdezte az öreg a paktól.

— Jaj, — jaj, bizony! — siránkozott a patak. — Mindig sajnálni fogom, hogy nem hajlottam jó pajtásaim, a virágok szavára és nem maradtam fönn a napfényes, madárdalozó erdőben, az ő bájos társaságukban!

— Micsoda? — dűnnyögte az öreg. — Rongy erdei virágok társasága után epekedel? Virágokat százszor szebbeket, csillogóbbakat találsz itt az én birodalmamban. És az én virágaimnak nem koszló-foszló-hervadó a gúnyája, hanem bizony örökéletű. Ide-öss!

Ezzel a Bányarém két marokkal kezdett kaparászni a barlang sötét falának zugaiban és szebbnél szebb, csillogó-villogó drágakövet szórt a patak felé: volt ezek közt sárga, leveles aranyvirág, szürke, halvány fényű ezüztvirág, pirosan, kéken, zölden sziporkázó kővirág.

— Ehol ni! Játshatsz, szórakozhatsz velük, ha csak ez a bajod! Nekem ne bógj gyászéneket országom csúfságára! — mondta a Bányarém a patakknak.

És a patakot valóban elkápráztatta a sok drágakő. Ezek az örökéletű, ridegen csillogó virágok!

Pacskolni, görgetni kezdte őket és már-már megvigasztalódott sorsán, és újra kacagva locsogott. Elfeledte maga körül a hegy gyomrának zordon, nyomasztó, nyirkos sötétjét.

Csakhogy a Bányarém a sok tarkabarka örökvirág után egyszerre egy csodás, fehérén szikrázó drágakövet vetett a patak elé. Mi is volt ez? A drágakövek drágaköve: a gyémánt.

A patak szemkáprázva bámult. De hát az öröm helyett hirtelen fájdalom nyilallott szívébe. A gyémánt fehér fénye, bármily ridegen, kietlenül tündökölt, mégiscsak a meleg, életető napfényt juttatta eszébe.

Hiába csitította, hiába marasztalta aztán a Bányarém birodalmában a patakot. Csakúgy, mint azelőtt, minden erejét arra feszítette, hogy neki furakodjék a barlang bárhol kínálkozó részének, nyílásának. Ki-ki-ki akart szabadulni a Bányarém sötét, komor birodalmából a sóvárgott napvilágra.

A sok-sok drágakövet pedig görgette-görgette magával a patak. Mert ezek világítottak neki a földalatti feketeségben.

Végre-végre-végre, a vigasztalan sötétség mélyén egy pirinyó fehér pontocska látszott, aztán táncolni kezdett és nőttön-nőtt.

Mi történt? A Bányarém barlangjának volt ám második nyílása is, a hegység alsó völgyébe.

Itt bukkant ki a patak az áldott verőfényre. Ez csillogtatta, ragyogtatta a patak új játszópajtásait, az örökéletű virágokat. A patak váltig hivalkodott kincseivel a völgy virágainak és ingerkedett, csúfondároskodott velük.

Az ám! De ez hozott aztán újra keserves csapást a dicsekvésbe, kérkedésbe bele nem fáradó patakra.

A völgyben lakó emberek észrevették a gyönyörű drágaköveket a pataokban. Nosza, rájuk csaptak! Egymással tülekedve, verekedve kaptak a patak kincsein. Aztán mind feljebb és feljebb hatoltak a patak medrén. Végül kapzsiságuk odavitte őket, hogy merészen betörték a Bányarém sötét, fenyegető birodalmába is, a drágakövekért.

A patakba nemcsak belegázoltak az emberek, hanem, hogy a Bányarém örökéletű virágait kifejtsék a kemény sziklákból, zúzókat építettek a patak partjára. A zúzó kerekét a nyögő, agyonhajszolt, útjából eltérített patakkal hajtatták. És a zúzók fekete salakja, sárga mocska megfertőzte a patak tiszta vizét. Partján nem nőtt már semmiféle virág. Megölte őket a szennyes, mérges iszap.

Ó, ó, ó! Gyötrelmes volt a völgyben az egykor tiszta, vidám, virgonc patak élete.

*

Hohohó! Azért csak tegyétek el a zsebkendőt, ha könnyeteket akarjátok itatni vele a patak sorsán!

Mert hát ki ne tudná az ősrégi közmondást?

„Zúdulhat a vízbe mocsokközön, megtisztul, ha átfut tíz kövön.”

Azaz, a pataokban a mocsok hamar leülepszik. Hát így a mi

patakunk is! Ahogy tovaért a völgyből másikba és onnan má-
sikba és végül a síkra, megint csak a régi tiszta, kedves locsogó
patakká vált. Éltető nedve virágokat nevel a partján és vidáman
incselkedik velük...

Táncoltatja hullámain a napsugarakat és tükröt tart minden-
nek, ha bepillant... És fut tova, új utakra! Mert ez a patak
rendeltetése!

